

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039
E-pasts: sprk@sprk.gov.lv

Rīgā, 2023.gada 30.maijā
Nr.726/JN

Par grozījumiem informācijas iesniegšanas noteikumos elektronisko sakaru nozarē

"Latvijas Mobilais Telefons" SIA (turpmāk – LMT) ir iepazinies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) publicēto Konsultāciju dokumentu par grozījumiem informācijas iesniegšanas noteikumos elektronisko sakaru nozarē (turpmāk – Konsultāciju dokuments) un sniedz viedokli par plānotajiem grozījumiem piedāvātajā informācijas iesniegšanas regulējumā elektronisko sakaru nozarē (turpmāk – Grozījumi).

Atbilstoši Elektronisko Sakaru Kodeksa (turpmāk – Kodekss) 22.panta 1.punktam Regulators līdz 2023.gada 21.decembrim veic to elektronisko sakaru tīklu sasniedzamības ģeogrāfisko apsekojumu, kuri spēj nodrošināt platjoslas pakalpojumu, un pēc tam to atjaunina vismaz reizi trijos gados.

LMT vēlas atkārtoti vērst uzmanību par Konsultāciju dokumentā noteikto ģeogrāfiskā apsekošanas mērķa neatbilstību Kodeksā, Elektronisko sakaru likumā (turpmāk-ESL) un BEREC 2020.gada 5.marta vadlīnijās BoR (20) 42¹ (turpmāk- BEREC vadlīnijas) noteiktajiem mērķiem. Kodekss ļauj dalībvalstīm pašām noteikt regulatīvo mērķi ģeogrāfiskā apsekojuma veikšanai. Tomēr ģeogrāfiskajam apsekojumam ir noteikts konkrēts tiesisks ietvars. Tā atbilstoši Kodeksa 229. līdz 230. atkāpei, ģeogrāfisko apsekojumu veic **apvidos, kuros tirgus nevarēs nodrošināt platjoslas pakalpojumus** (tas ir, "baltajās teritorijās"), lai ar citiem sabiedriskās politikas līdzekļiem **atbalstītu atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam**. Kodeksa 62. atkāpe paredz, ka jāveido galalietotājiem pieejami rīki, lai palīdzētu uzlabot viņu informētību (ja tādi jau nav pieejami) par pieejamiem pieslēguma pakalpojumiem. Vienlaikus Regulatoram jānodrošina ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātā iegūto datu pieejamība Eiropas platjoslas pieejamības **kartēšanas projektam**, kā arī atbilstoši ESL noteiktajam platjoslas pieejamības ģeogrāfiskās informācijas sistēmai, kas paredzēta, lai nodrošinātu **valsts atbalsta pasākumu plānošanai elektronisko sakaru jomā** un platjoslas elektronisko sakaru attīstības politikas izstrādei nepieciešamos analītiskos materiālus un statistiku, kā arī platjoslas elektronisko sakaru tīklu, platjoslas un universālā pakalpojuma **ģeogrāfiskās pieejamības monitoringu**.

Kodeksa 22.pantā noteiktie ģeogrāfiskā apsekojuma mērķi skaidroti detalizētāk BEREC vadlīnijās. Iestādes ģeogrāfiskās apsekošanas rezultātu ņem vērā:

- lai pārbaudītu to pakalpojumu pieejamību, uz kuriem attiecas universālā pakalpojuma saistības,
- par valsts līdzekļu piešķiršanu elektronisko sakaru izvēršanai tīklu un valsts platjoslas plānu izstrādi, tostarp arī atbilstošu tirgus nepilnību zonu noteikšanai,
- radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām saistīto pārklājuma saistību noteikšanai.

Gan Kodeksā, gan ESL noteiktie mērķi ir vērsti, lai atbalstītu atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam un tā izvēršanai, un veicinātu galalietotāju informētību par savienojamības pieejamību atšķirīgās zonās.

Savukārt, Konsultāciju dokumentā Regulators *"ģeogrāfisko apsekojuma rezultātu plāno veidot kā galalietotājam paredzētu salīdzināmu informācijas rīku par platjoslas interneta pakalpojuma pieejamību konkrētā vietā ar detalizācijas līmeni, kas ietver informāciju par pakalpojuma sniedzējiem un pakalpojuma raksturlielumiem (tīkla tehnoloģiju, pieejamo maksimālā leņķa diapazonu)*. Līdz ar to apsekojuma mērķi ir izvirzīti plašāk, nekā paredz normatīvie akti, savukārt izvēlētie līdzekļi nenodrošina Regulatora izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Informācijas publiskošana un rīka darbība ir pieļaujama tikai kopā ar atbilstošu rīkā pieejamās informācijas mērīšanas sistēmu. Vēlamies uzsvērt, ka atbilstoši tirgus uzraudzības iestāžu

¹https://www.berec.europa.eu/sites/default/files/files/document_register_store/2020/3/BoR_%2820%29_42_Guidelines_BBgeoSurveys.pdf

tehniskajām iespējām vēl 2022.gadā ar mērījumu palīdzību nebija iespējams pat noteikt, kura komersanta tīkls ir tas, kurš sniedz pakalpojumu konkrētā frekvencē. Tādēļ aicinām rūpīgi plānot šāda rīka ieviešanas un tirgus uzraudzības iestāžu mērījumu tehnisko iespēju salāgošanu laikā.

LMT piekrīt grozījumu 2.pielikumā paredzētajam, ka komersants nosaka platjoslas interneta pakalpojuma **teorētisko pieejamību** mobilā tīklā un atbalsta grozījumos komersantiem noteiktos vienotos tehniskos kritērijus informācijas iesniegšanai (MIMO tehnoloģiju, frekvenču agregāciju, noteiktos signāla līmeņus, u.c. norādītos). Taču LMT iebilst par konsultāciju dokumentā izvirzīto mērķi *“iegūto informāciju izmantot, lai nodrošinātu galalietotājam salīdzināmu informāciju par platjoslas interneta pakalpojuma pieejamību konkrētā vietā ar detalizācijas līmeni, kas ietver informāciju par pakalpojuma sniedzējiem un pakalpojuma raksturlielumiem”*. Veidot galalietotājam paredzētu salīdzinājuma informācijas rīku, balstoties uz teorētisko pieejamību atbilstoši Regulatora deklarētiem pakalpojuma raksturlielumiem, iestādei nav normatīvajos aktos noteiktā deleģējuma, nedz arī praktiskas jēgas. Šāds informācijas salīdzināšanas rīks bez iesniegto datu visaptverošas (kur tas iespējams) vai selektīvas pārbaudes dabā nav derīgs un/vai var izrādīties patērētājam maldinošs. Praksē jau identificēti gadījumi, kur komersantu deklarētā informācija varētu tikt apšaubīta. Tā, piemēram, atbilstoši VAS Elektroniskie sakari internet mājas lapā pieejamai informācijai, uz 16.09.2022. Unistars ir izsniegtas 664 radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas izmantošanai komercdarbībā. Lai gan vēl 2022.gada jūlija beigās VAS ES mājas lapā bija norāde par 104 radiofrekvences piešķiruma atļaujām. LMT pieredze liecina, ka Latvijas apstākļos nav iespējamas viena mēneša laikā uzsākt vairāk nekā 500 radioiekārtu uzstādīšanu un ekspluatēšanu. Valsts pārvaldes iekārtas likums paredz valsts iestāžu pienākumu rīkoties atbilstoši labas pārvaldības principam 10.panta 5.daļa, kas cita starpā nozīmē, ka valsts pārvalde ievēro privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses. Privātpersonu interešu lokā viennozīmīgi ietilpst pārbaudītas un objektīvas informācijas saņemšana no valsts pārvaldes par tiesību subjektiem būtiskiem apstākļiem. Līdz ar to lūdzam precizēt Konsultāciju dokumentu, norādot ESL, Kodeksam un BEREC vadlīnijām atbilstošus ģeogrāfiskās apsekošanas mērķus.

Kodeksa 22.panta pirmā daļa noteic, ka ģeogrāfiskais apsekojums ir jāveic un informācija ir jānodrošina ne retāk kā reizi trijos gados. Grozījumi uzliek par pienākumu informāciju iesniegt reizi gadā. LMT ierosina nepalielināt jau tā lielo elektronisko sakaru komersantu administratīvo slogu informācijas iesniegšanas jomā un noteikt šī pienākuma nodrošināšanu tikai reizi trijos gados, kā to paredz Kodeksa minimālās prasības. Kā arī paredzot komersantiem tiesības iesniegt informāciju biežāk, ja tas izriet no konkrētā tīkla attīstības.

Atbalstām projektā iekļautos tehniskos precizējumus, lai uzlabotu informācijas pieprasījumos iekļauto skaidrojumu labāku uztveramību un saprotamību, un veiktos kļūdu labojumus.

Papildus lūdzam samazināt ar Grozījumiem 1.pielikumā iesniedzamās informācijas detalizāciju par SMS vai apvienot kādas no SMS kategorijām. Piedāvātā SMS kategorizācija nesasniedz nevienu no regulēšanas mērķiem, bet rada būtisku administratīvo slogu.

Ar cieņu,
Prezidents
Valdes priekšsēdētājs

Juris Binde

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU